

Pöytäkirja

Asia **Sopimus ”Tutustu työelämään ja tienaa” -kesäharjoitteluohjelma vuosille 2020-2021**

Kaupan liitto ja Palvelualojen ammattiliitto PAM haluavat omalta osaltaan tukea peruskoululaisten, kymppiluokkalaisten, VALMA- ja TELMA-koulutuksiin osallistuvien sekä lukiolaisten mahdollisuuksia tutustua työelämään ”Tutustu työelämään ja tienaa” -kesäharjoitteluohjelman puitteissa. Harjoitteluohjelman tarkoituksena on, että koululaiset saavat omakohtaista kokemusta kaupan alan yritysten toiminnasta, niissä esiintyvistä eri työtehtävistä, henkilöstörakenteesta, yhteistyömuodoista ja alan tarjoamista mahdollisuuksista sekä tarjota koululaisille sopivaa käytännön työtä.

Tämän vuoksi osapuolet ovat sopineet seuraavaa:

1. Jäljempänä olevat määräykset koskevat peruskoululaisia, kymppiluokkalaisia, VALMA ja TELMA koulutuksiin osallistujia sekä lukiolaisia (jäljempänä koululainen), joiden työsuhde perustuu ”Tutustu työelämään ja tienaa” – kesäharjoitteluohjelmaan kaupan alaa koskevan työehtosopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa yrityksissä.
2. Kesäharjoitteluohjelmaa voidaan noudattaa Kaupan liiton jäsenyrityksissä sekä Kaupan liiton yhdistysjäsenten jäsenyrityksissä. Kaupan liitto ohjeistaa koululaisten käytön ja seuraa, että kesäharjoitteluohjelma toteutuu yrityksissä sopimuksessa tarkoitetulla tavalla.
3. Kaksi viikkoa (kymmenen työpäivää) kestävä kesäharjoitteluohjelman yhdenjaksoinen työsuhde voidaan sijoittaa 1.6. - 31.8 väliselle ajalle.
4. Työvuorot sijoitetaan maanantaista perjantaihin kello 8.00 – 18.00 väliselle ajalle. Työpäivän pituus on enintään 6 tuntia ja työvuoron tulee olla yhtäjaksoinen.
5. ”Tutustu työelämään ja tienaa” -kesäharjoitteluohjelman suorittamisesta maksetaan kertakaikkisena palkkana lomakorvauksineen vuonna 2020 370 euroa ja vuonna 2021 375 euroa.
6. Jos koululainen sairastuu kesäharjoittelujakson aikana, ensisijaisesti työnantaja voi tarjota koululaiselle mahdollisuuden suorittaa harjoittelujakso loppuun myöhemmin. Mikäli tämä ei ole mahdollista, koululainen saa kuitenkin sairauspoissaolostaan huolimatta edellä k. 5) tarkoitetun palkkansa.
7. Voimassa olevan työehtosopimuksen palkkoja, palkanmääräytymisperusteita ja muita rahanarvoisia etuja koskevia määräyksiä ei sovelleta niihin koululaisiin,

joiden työsuhde perustuu tässä pöytäkirjassa tarkoitettuun kesäharjoitteluohjelmaan.

8. Jos työpaikalla on pääluottamusmies tai luottamusmies, tulee ennen kesäharjoitteluohjelman käynnistämistä käydä se läpi hänen kanssaan. Työnantaja ilmoittaa pääluottamus- tai luottamusmiehelle kirjallisesti kesäharjoitteluohjelman mukaisten harjoittelijoiden nimet sekä harjoittelupaikat ja –ajankohdat.
9. Henkilön, jonka tehtävänä on perehdyttää kesäharjoitteluohjelman mukaisia koululaisia, on oltava ennalta määrätty ja ammattitaitoinen. Tällaiselle henkilölle on varattava riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseksi. Erityistä huomiota on kiinnitettävä työturvallisuuteen.
10. Työsuhteessa tulee huomioida, mitä laissa nuorista työntekijöistä (Laki nuorista työntekijöistä 998/1993) säädetään.
11. Kesäharjoitteluohjelman päätteeksi koululainen täyttää työaikana liittojen tekemän palautekyselyn. Mikäli työnantajalla on jo käytössä jokin muu kesätyöhön liittyvä palautekysely, osapuolten yhdessä valitsemat kysymykset on mahdollista liittää siihen. Tällöin osapuolilla on myös oikeus saada kysymystensä vastaukset itselleen. Työpaikkojen perehdyttäjien toivotaan myös vastaavan palautekyselyyn.
12. Palautekyselyn tuloksia tarkastellaan liittojen välillä 31.10.2020 ja 31.10.2021 mennessä.
13. Osapuolten välinen yhteinen ohjeistus on osa tätä pöytäkirjaa.

Kaupan liitto
Palvelualojen ammattiliitto PAM

Asia   Sopimus ”Tutustu työelämään ja tienaa” -kesäharjoitteluohjelma koululaisille v. 2020-2021, ohjeistus

Kaupan liitto ry ja Palvelualojen ammattiliitto PAM ry ovat sopineet peruskoululaisten, kymppiluokkalaisten, VALMA- ja TELMA-koulutuksiin osallistuvien sekä lukiolaisten (jäljempänä koululainen) kesäharjoitteluohjelmasta Kaupan työehtosopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa yrityksissä.

Osapuolet korostavat, että tällä kesäharjoittelutyöllä koululaiset pyritään tutustuttamaan ammattitaitoisen henkilökunnan rinnalla yritys- ja työelämään. Harjoittelulla ei ole tarkoitus korvata tavanomaista kesätyötä tai muita harjoittelumahdollisuuksia. Nämä koululaiset eivät myöskään voi olla olennainen osa liiketoiminnassa tarvittavaa henkilöstöä.

Liitot ovat tehneet yhdessä sopimus pohjan, jota ne suosittelevat käyttämään tämän sopimuksen mukaisissa työsuhteissa (liite).

Kesäharjoitteluohjelman tavoitteet

Yksityisten palvelualojen ja muun yritystoiminnan menestyminen on yhteiskunnan hyvinvoinnille välttämätöntä. Työelämän merkityksen ja toimintatapojen ymmärtäminen nuorten keskuudessa on tärkeää.

Koululaisten omakohtainen kokemus ja tutustuminen yritystoimintaan kesätyön muodossa on osoittautunut hyväksi tavaksi parantaa nuorten tiedonsaantia, ammatillista suuntautumista sekä mielikuvia yritystoiminnasta ja työelämästä.

Osapuolet haluavat omalta osaltaan tukea peruskoululaisten, kymppiluokkalaisten, VALMA- ja TELMA koulutuksiin osallistujien ja lukiolaisten mahdollisuuksia tutustua työelämään ”Tutustu työelämään ja tienaa” -kesäharjoitteluohjelman puitteissa. Tutustumisen tarkoituksena on, että koululaiset, **jotka aikaisemmin eivät ole olleet työssä alalla**, saisivat omakohtaista kokemusta alan yritysten toiminnasta, työtehtävistä, henkilöstörakenteesta, yhteistyömuodoista ja alan tarjoamista mahdollisuuksista sekä tarjota ohjatusti koululaisille sopivaa käytännön työtä.

Kesäharjoitteluohjelma muistuttaa toimintona peruskoulun opetussuunnitelmaan kuuluvaa työelämään tutustumisjaksoa TET:iä. Sisällöltään ja ehdoiltaan se kuitenkin poikkeaa TET:istä. Kesäharjoitteluohjelma ei kuulu koulun opetussuunnitelmaan.

Sopimusmääräykset

Kaupan liitto ry ja Palvelualojen ammattiliitto PAM ry välisen sopimuksen määräykset koskevat peruskoululaisia, kymppiluokkalaisia, VALMA- ja TELMA koulutuksiin osallistujia sekä lukiolaisia, joiden työsuhte perustuu ”Tutustu työelämään ja tienaa” -kesäharjoitteluohjelmaan. ”Tutustu ja tienaa” -jakson aikana ei tule käyttää samanaikaisesti muita nuorten työllistämisen tukimuotoja (esim. kaupunkien ja kuntien myöntämät kesätyösetelit).

Kaksi viikkoa (kymmenen työpäivää) kestävä kesäharjoitteluohjelman mukainen yhdenjaksoinen työsuhte voidaan sijoittaa 1.6. - 31.8. väliselle ajalle.

”Tutustu työelämään ja tienaa” –kesäharjoitteluohjelman suorittamisesta työnantaja maksaa kertakaikkisena palkkana vuonna 2020 370 euroa, joka sisältää harjoittelujaksolta kertyneen lomakorvauksen ja vuonna 2021—375 euroa, joka sisältää harjoittelujaksolta kertyneen lomakorvauksen.

Tämän lisäksi on maksettava tapaturmavakuutus-, työttömyysvakuutus-, sosiaaliturvamaksu sekä TyEl-maksu.

TyEl-maksu maksetaan 17 vuoden iän täyttymistä seuraavan kalenterikuukauden alusta alkaen. Alle 17-vuotiaista ei makseta työnantajan työttömyysvakuutusmaksua eikä heiltä peritä palkansaaajien työttömyysvakuutusmaksua. Alle 16- vuotiaista ei makseta työntajan sosiaaliturvamaksua.

Jos koululainen sairastuu kesäharjoitteluohjelmajakson aikana, ensisijaisesti työnantaja voi tarjota koululaiselle mahdollisuuden suorittaa harjoittelujakso loppuun myöhemmin. Mikäli tämä ei ole mahdollista, koululainen saa kuitenkin sairauspoissaolostaan huolimatta edellä tarkoitetun palkkansa.

Voimassa olevan työehtosopimuksen palkkoja, palkanmääräytymisperusteita ja muita rahanarvoisia etuja koskevia määräyksiä ei sovelleta niihin peruskoululaisiin, kymppiluokkalaisiin, VALMA- JA TELMA koulutukseen osallistuviin ja lukiolaisiin, joiden työsuhte perustuu tässä pöytäkirjassa tarkoitettuun kesäharjoitteluohjelmaan.

Kesäharjoitteluohjelman mukainen työsuhte lyhentää vastaavasti mahdollisuutta maksaa ko. koululaiselle työehtosopimuksen mukaista koululaispalkkaa.

Kesäharjoitteluohjelman päätteeksi koululainen täyttää työaikana liittojen tekemän palautekyselyn. Mikäli työnantajalla on jo käytössä jokin muu kesätyöhön liittyvä palautekysely, osapuolten yhdessä valitsemat kysymykset on mahdollista liittää siihen. Tällöin osapuolilla on myös oikeus saada kysymystensä vastaukset itselleen. Työpaikkojen perehdyttäjien toivotaan myös vastaavan palautekyselyyn.

Palautekyselyn tuloksia tarkastellaan liittojen välillä 31.10.2020 ja 31.10.2021 mennessä.

Kesäharjoitteluohjelman sisältö

Kesäharjoitteluohjelma ja siihen sisältyvä työhön perehdyttäminen tulee laatia siten, että koululainen voi suorittaa työnsä turvallisesti ja hän saa mahdollisimman kattavan kuvan alan yritysten toiminnoista. Harjoitteluajana koululaisen tulee saada käsitys työpaikkansa sisäisistä toimintatavoista ja eri työtehtävistä.

Harjoitteluajana yritystoimintaan tutustuminen ja erilaisten töiden teettämisen tulee olla tasapainossa. Harjoitteluohjelmaa suunniteltaessa löytyvät suuntaviivat yrityksen omista perehdyttämismalleista.

Työvuorot sijoitetaan maanantaista perjantaihin kello 8.00–18.00 väliselle ajalle. Työpäivän pituus voi olla enintään 6 tuntia ja työvuoron tulee olla yhtäjaksoinen.

”Tutustu työelämään ja tienaa” –kesäharjoitteluohjelman toteuttaminen yrityksissä ei ole ristiriidassa työ sopimuslain ja voimassa olevien sopimusten työvoiman vähentämistä, lisätyön tarjoamista tai takaisinottoa koskevien määräysten kanssa. Tämä ei kuitenkaan saa merkitä sitä, että koululaisten työpanoksella korvattaisiin lomautettujen ja irtisanottujen työntekijöiden töitä eikä kesäharjoittelijan ottaminen saa johtaa osa-aikatyöntekijän aseman heikentymiseen.

Koululaisten kesäharjoitteluohjelman onnistunut toteuttaminen edellyttää hyvää yhteistyötä yrityksen johdon ja henkilöstön edustajan kanssa.

Ennen harjoittelijaohjelman käynnistämistä tulee se käydä läpi pääluottamus- tai luottamusmiehen kanssa. Työnantaja ilmoittaa pääluottamus- tai luottamusmiehelle kirjallisesti kesäharjoittelijaohjelman mukaisten harjoittelijoiden nimet sekä harjoittelupaikat ja -ajankohdat.

Henkilön, jonka tehtävänä on perehdyttää kesäharjoitteluohjelman mukaisia koululaisia, on oltava ennalta määrätty ja ammattitaitoinen. Tällaiselle henkilölle on varattava riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseksi. Kesäharjoitteluohjelmaa tulee käyttää vain sellaisissa yrityksissä tai toimipaikoissa, joissa on riittävästi henkilökuntaa perehdytyksen järjestämiseksi.

Työhönotto

Korostamme ko. koululaisten työhönotossa seuraavaa:

1. Työhönotossa noudatetaan yrityksen tavanomaisia työhönottotapoja.
2. Sopimuksen piiriin kuuluvat ne peruskoululaiset, kymppiluokkalaiset, VALMA- ja TELMA koulutuksiin osallistujat, lukiolaiset, jotka aikaisemmin eivät ole olleet työssä kaupan alalla lukuun ottamatta mahdollisia aikaisempia kesäharjoittelujaksoja. Ko. koululaisella voi olla vain yhden kerran saman ammatin kesäharjoittelujaksoja.
3. Koululaisella voi olla ainoastaan yksi tämän sopimuksen mukainen kesäharjoittelujakso 1.6.–31.8.2020 / 1.6.–31.8.2021 samassa yrityksessä.

Liitot ovat tehneet sopimus pohjan, jota ne suosittelevat käyttämään tämän sopimuksen mukaisissa työsuhteissa (liite).